

prima instanță: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău
judecător: N. Arabadji
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
judecători: Iulia Cimpoi, Aliona Danilov, Ion Secrieru

DECIZIE

25 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Galina Stratulat
Ala Cobăneanu
Dumitru Vesternicean
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "AUTOFRAME - FM", prin intermediul avocatului Tarlapan Artur,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Spînu Constantin împotriva Societății cu Răspundere Limitată "AUTOFRAME - FM" cu privire la înlăturarea neajunsurilor depistate la automobilul procurat, recuperarea prejudiciului material și moral și încasarea penalităților,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2017, prin care a fost respins apelul depus de Societatea cu Răspundere Limitată "AUTOFRAME - FM", fiind menținută hotărârea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 30 iunie 2015, prin care a fost admisă parțial cererea de chemare judecată depusă de Spînu Constantin împotriva Societății cu Răspundere Limitată "AUTOFRAME - FM",

c o n s t a t ă:

La data de 19 ianuarie 2010, Spînu Constantin a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL "AUTOFRAME - FM", cu privire la obligarea înlăturării neajunsurilor, încasarea penalității, repararea prejudiciului material și moral și cheltuielile de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul Spînu Constantin a invocat că prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 50/220408 din 22 aprilie 2008, încheiat între SRL

”AUTOFRAME - FM” și Spînu Constantin, a procurat un automobil de model XXXXXXXX, anul XXXXXX, nr. caroseriei XXXXXXXX, la prețul de 21 000 Euro.

Reclamantul Spînu Constantin a menționat că, după o săptămână de utilizare a automobilului procurat, a constatat defecțiuni tehnice, care au fost aduse la cunoștința vânzătorului SRL ”AUTOFRAME - FM”. Astfel, a invocat că reprezentanții SRL ”AUTOFRAME - FM” l-au informat să se adreseze către reprezentanța „Good Year”, iar după testările tehnice efectuate automobilului procurat, reclamantul a fost informat de către reprezentanții vânzătorului SRL ”AUTOFRAME - FM”, că toate defecțiunile au fost înlăturate.

Însă, reclamantul Spînu Constantin a constatat că nu au fost înlăturate toate defecțiunile reclamate de către acesta, iar ulterior după ce s-a adresat repetat către ”AUTOFRAME - FM” SRL, cu mai multe cereri, nu a primit nici un răspuns.

Reclamantul Spînu Constantin a invocat că, prin acțiunile pârâtului SRL ”AUTOFRAME - FM”, i-au fost încălcate drepturile de consumator, și anume, dreptul la prestarea serviciilor calitative. A menționat că a respectat condițiile stipulate în contractul de vânzare-cumpărare nr. 50/220408 din 22 aprilie 2008, încheiat între SRL ”AUTOFRAME - FM” și Spînu Constantin, prin urmare are dreptul de a solicita remedierea neajunsurilor depistate, la automobilul procurat.

Reclamantul a menționat că pentru încălcarea termenilor prevăzuți de art. 13 al Legii nr.105-XV din 13 martie 2003, privind protecția consumatorului, penalitatea reprezintă suma de 198 450 de euro, întrucât automobilul a fost procurat cu prețul de 21 000 euro, iar 5% din prețul automobilului, reprezintă suma de 1050 Euro.

De asemenea, reclamantul Spînu Constantin, a indicat că, din cauza comportamentului reprezentanților pârâtului SRL ”AUTOFRAME - FM”, prin nesoluționarea litigiului pe cale amiabilă, fiind nevoit să se deplaseze de mai multe ori, la sediul SRL ”AUTOFRAME - FM”, a avut de suportat un prejudiciu, atât material cât și moral, din care motiv a solicitat încasarea sumei de 100000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Prin urmare, consideră că, SRL ”AUTOFRAME - FM”, nu și-a onorat obligațiunile, în conformitate cu prevederile art. 13 al Legii privind protecția consumatorilor, și nu a remediat gratuit deficiențele apărute, care nu sunt imputabile consumatorului, în cadrul termenului de garanție sau termenului de valabilitate, în 14 zile de la momentul adresării.

Reclamantul Spînu Constantin, considerând că i-au fost încălcate drepturile, în calitate de consumator, a solicitat, în temeiul Legii nr.105-XV din 13 martie 2003 privind protecția consumatorului, obligarea pârâtului SRL ”AUTOFRAME - FM”, să înlătore neajunsurile depistate la automobilul de model XXXXXXXX, anul producerii 2007, nr. caroseriei XXXXXXXX, cu numărul de înmatriculare XXXX, repararea prejudiciului material cauzat, cu schimbarea cauciucurilor din spate a automobilului, încasarea din contul pârâtului SRL ”AUTOFRAME - FM”, în

beneficiul reclamantului Spînu Constantin, a sumei în mărime de 198 450 de euro, cu titlu de penalitate calculată, conform art. 13 alin. (1) din Legea privind protecția consumatorului, și prejudiciului moral.

Prin hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 30 iunie 2015, a fost admisă parțial cererea de chemare judecată depusă de Spînu Constantin. A fost obligată "AUTOFRAME - FM" SRL să înlătore neajunsurile depistate la automobilul de model XXXXXXXXX, caroseria XXXXXXXXX, motorul XXXXXXXXX, anul producerii XXX, cu nr. de înregistrare XXXXXXXXX și să repara prejudiciul material cauzat, prin schimbarea cauciucurilor din spate. A fost încasat din contul "AUTOFRAME - FM" SRL, în beneficiul lui Spînu Constantin, cu titlu de penalitate suma de 189 000 euro și suma de 5000 lei, cu titlu de prejudiciu moral. În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind nefondată. A fost încasat din contul SRL "AUTOFRAME - FM" în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 50 000 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016, a fost admis apelul depus de către "AUTOFRAME - FM" SRL, a fost casată hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 30 iunie 2015 și a fost pronunțată o nouă hotărâre, prin care acțiunea înaintată de Spînu Constantin împotriva Societății cu răspundere limitată "AUTOFRAME - FM" cu privire la obligarea înlăturării neajunsurilor, repararea prejudiciului material, încasarea penalității și prejudiciului moral, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 iulie 2016, recursul declarat de către reprezentantul recurentului Spînu Constantin, avocatul Vasile Tașco a fost admis, a fost casată integral decizia Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016, cu trimiterea cauzei civile la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, a fost admis apelul depus de către SRL "AUTOFRAME - FM", a fost casată integral hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 30 iunie 2015 și a fost pronunțată o nouă hotărâre prin care, cererea de chemare în judecată depusă de Spînu Constantin împotriva SRL "AUTOFRAME - FM" cu privire la obligarea înlăturării neajunsurilor, repararea prejudiciului material, încasarea penalității și prejudiciului moral, a fost respinsă ca nefondată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 august 2017, a fost admis recursul declarat de avocatul Tașco Vasile, din numele și în interesele lui Spînu Constantin. A fost casată decizia Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Spînu Constantin către "AUTOFRAME - FM" SRL cu privire la încasarea sumei, a prejudiciului material, moral și apărarea dreptului consumatorului, cu restituirea cauzei la rejudecare în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2017, a fost respins apelul declarat de SRL "AUTOFRAME - FM". A fost menținută hotărârea Judecătorei Rîscani, mun. Chișinău din 30 iunie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Spînu Constantin către „AUTOFRAME - FM” SRL cu privire la înlăturarea neajunsurilor depistate la automobilul procurat, recuperarea prejudiciului material și moral și încasarea penalităților.

La 06 noiembrie 2017, SRL "AUTOFRAME - FM", prin intermediul avocatului Artur Tarlapan, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2017, solicitând casarea hotărârii Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău, din 30 iunie 2015 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2017, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere la cererea de chemare în judecată depusă de Spînu Constantin împotriva Societății cu Răspundere Limitată "AUTOFRAME - FM" cu privire la înlăturarea neajunsurilor depistate la automobilul procurat, recuperarea prejudiciului material și moral și încasarea penalităților, ca neîntemeiată.

În motivarea recursului, recurenta SRL "AUTOFRAME - FM", prin intermediul avocatului Tarlapan Artur, a indicat că instanța de apel, prin adoptarea deciziei a interpretat eronat legea, ceea ce reprezintă temei de casare a deciziei instanței de apel, conform prevederilor art. 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă.

În acest sens, recurenta SRL "AUTOFRAME - FM" a menționat că conform art. 12 alin. (4) din Legea nr. 105/2003 cu privire la protecția consumatorului, în vigoare la momentul declanșării litigiului, consumatorul este în drept să pretindă vânzătorului, prestatorului remedierea sau înlocuirea gratuită ori restituirea contravalorii produsului, serviciului, precum și despăgubiri pentru pierderile suferite, ca urmare a deficiențelor constatate în cadrul termenului de garanție sau termenului de valabilitate, cu condiția respectării de către consumator a instrucțiunilor de instalare, utilizare și a regulilor de păstrare, prevăzute în documentația de însoțire.

În acest sens, recurenta a invocat că instanța de fond și instanța de apel nu au luat în considerare condițiile garanției, stabilite de producător, pentru automobilul de model XXXXXXXX, achiziționat de către intimatul Spînu Constantin, de la recurentul SRL "AUTOFRAME - FM", expuse în carnetul de garanție și service, anexat la materialele cauzei, ceea ce a dus la soluționarea eronată a pricinii.

Recurenta a indicat că, intimatul Spînu Constantin, în cererea de chemare în judecată a menționat că a depistat un presupus neajuns sau viciul al automobilului de model XXXXXXXX, cumpărat de la SRL "AUTOFRAME - FM", la o săptămână de la procurarea acestuia, adică la finele lunii aprilie 2008, însă cumpărătorul Spînu Constantin s-a adresat vânzătorului SRL "AUTOFRAME - FM", cu cerere de remediere a pretinsului viciu, abia la 29 aprilie 2009.

Astfel, recurenta SRL "AUTOFRAME - FM" a considerat că nerespectând

condițiile de garanție, care sunt obligatorii pentru consumator, prin prisma art. 12 alin. (4) din Legea nr.105-XV din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, intimatul Spînu Constantin este lipsit de dreptul, de a cere remedierea gratuită a pretinselor deficiențe. Respectiv, decade sarcina probatorie de către vânzător, a faptului că pretinsa deficiență, nu-i este imputabilă. Din contra, sarcina demonstrării că deficiența este una de producere și urmează a fi pusă în seama, deja cade pe seama cumpărătorului.

Recurenta SRL "AUTOFRAME - FM", a indicat că comanda de lucru, din 28 octombrie 2011, la GTT, București, prin care s-a constatat, un joc radial în caseta de direcție a automobilului de model XXXXXXXXX, probă, la care face referire intimatul Spînu Constantin, în susținerea cererii de chemare în judecată, precum că automobilul de model XXXXXXXXX, are o deficiență, care trebuia a fi remediată de SRL "AUTOFRAME - FM", urmează a fi apreciată critic. Ori, comanda de lucru din 28 octombrie 2011, la GTT, București, întrucât nu confirmă că, jocului radial, în caseta de direcție, ar fi un defect de producere, respectiv nu probează culpa vânzătorului și obligația acestuia, de a remedia pretinsele deficiențe. Cu atât mai mult, că aceasta a fost întocmită, după expirarea termenului de garanție, pentru automobilul procurat. Defectul constatat, prin comanda de lucru din 28 octombrie 2011, la GTT, București, ar putea fi un defect de utilizare, cauzat de reglarea incorectă, a unghiului roților, automobilului de model XXXXXXXXX. Totodată, a indicat că, în comanda de lucru din 28 octombrie 2011, la GTT, București, se indică faptul că intimatul Spînu Constantin, anterior adresării cu această comandă de lucru, a schimbat roțile. Schimbarea roților la automobilul în litigiu, nu a fost aprobată de recurenta SRL "AUTOFRAME - FM", nu se cunoaște cine, cum și în ce condiții au fost schimbate roțile, care sunt consecințele schimbării roților, și dacă defectul constatat de GTT, București, este un defect de producere, sau a survenit ca urmare a altor circumstanțe, inclusiv schimbarea roților, la un service neautorizat.

Recurenta SRL "AUTOFRAME - FM" a reiterat ca comanda de lucru din 28 octombrie 2011, la GTT, București, nu reprezintă o constatare a faptului că, jocul radial în caseta de direcție, este un defect de producere, mai mult ca atât, această comandă a fost făcută, după decăderea intimatului Spînu Constantin din drepturile sale, conform condițiilor de garanție pentru automobilul respectiv.

A mai indicat că, instanța de apel nu a aplicat legea, care trebuia să fie aplicată, ceea ce reprezintă temei de casare a deciziei instanței de apel, conform art. 432 alin. (2) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Ce ține de repararea prejudiciului, inclusiv a celui moral, conform art. 20 alin. din Legea nr.105-XV din 13 martie 2003 cu privire la protecția consumatorilor, în vigoare la momentul declanșării litigiului, recurenta a menționat că pentru repararea prejudiciului cauzat consumatorului, Spînu Constantin trebuia să facă dovada prejudiciului cauzat, însă careva probe în acest sens, nu au fost administrate de către

instanțele ierarhic inferioare.

În partea încasării penalităților, recurenta SRL "AUTOFRAME - FM", a menționat că instanța de fond a luat în considerare, prevederile Legii nr. 105 din 13 martie 2003 cu privire la protecția consumatorului, ce ține de remedierea viciilor bunului, în termen de 14 zile din momentul înaintării reclamației, iar pentru încălcarea termenului nominalizat, Legea prevede o penalitate în mărime de 5% din prețul produsului, pentru fiecare zi depășită.

Conform prevederilor art. 31 alin. (2) din Legea nr.105-XV din 13 martie 2003, cu privire la protecția consumatorului, acțiunile privind protecția drepturilor consumatorilor, se depun la instanța judecătorească, în conformitate cu termenii prevăzuți de legislație.

Recurenta a reiterat că, în speța dedusă judecății, urma să fie aplicate prevederile legale, cu privire la termenul de prescripție extinctivă, care conform art. 267 alin. (1) din Codul Civil, este termenul, în interiorul căruia persoana poate să - și apere dreptul încălcat pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată.

Astfel, SRL "AUTOFRAME - FM", a considerat că acțiunea, s-a prescris la data de 14 noiembrie 2009, însă intimatul Spînu Constantin s-a adresat cu cerere de chemare în judecată la data de 19 ianuarie 2010.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de SRL "AUTOFRAME - FM", prin intermediul avocatului Artur Tarlapan, la data de 06 noiembrie 2017 împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2017, depus în termenul prevăzut de art. 434 Codul de procedură civilă.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 04 aprilie 2018, completul din 3 judecători, a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiat recursul declarat de SRL "AUTOFRAME - FM" și care urmează a fi admis, a casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2017 și hotărârea Judecătoriei Râșcani,

mun. Chișinău din 30 iunie 2015, cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea integrală a acțiunii lui Spînu Constantin împotriva Societății cu Răspundere Limitată "AUTOFRAME - FM", cu privire la înlăturarea neajunsurilor depistate la automobilul procurat, recuperarea prejudiciului material și moral și încasarea penalităților, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

Precum atestă materialele cauzei, la data de 22 aprilie 2008 între SRL "AUTOFRAME - FM", avînd calitatea de vânzător și Spînu Constantin, în calitate de cumpărător, au fost instituite raporturi obligaționale de vânzare-cumpărare, voința și conduita părților, fiind exteriorizată prin contractul de vânzare a automobilului de model XXXXXXXX nr. 50/220408 (f.d. 7-8).

Condițiile esențiale ale actului juridic au fost stabilite în mod expres și materializate prin consimțămîntul bilateral al părților, atât cu privire la obiect (autoturismul), cauză (înstrăinare), preț (valoarea oneroasă a bunului), conținut, reglementări privind respectarea cerințelor de formă, dar și condițiile esențiale ale angajării garanției bunului, la exploatare.

Conform clauzelor contractuale, obiectul determinat al actului juridic l-a constituit angajarea vânzătorului SRL "AUTOFRAME - FM", la transmiterea dreptului de proprietate, conform standardelor și cerințelor prescrise, asupra automobilului de model XXXXXXXX, nr. caroseriei XXXXXXXX, nr. motorului XXXXXX, anul producerii 2007 și obligația corelativă a cumpărătorului Spînu Constantin la contraprestație financiară, la valoarea convenită de 21 000 Euro, în termenii prevăzuți.

În actul de primire-predare din 22 aprilie 2008, au fost consemnate transmiterea efectivă de vânzătorul SRL "AUTOFRAME - FM", către cumpărătorul Spînu Constantin a automobilului, a instrucțiunilor de exploatare și carnetul de service, aferent bunului predat (f.d. 58-61, vol. II).

Prin urmare, reieșind din probele cercetate, instanța de recurs în mod incontestabil concluzionează, că intimatul Spînu Constantin a devenit titularul drepturilor asupra bunului, obiect al contractului de vânzare-cumpărare a mijlocului de transport și implicit, pe de o parte, beneficiarul drepturilor și obligațiilor, ce derivă din cerințele de exploatare, iar pe de altă parte, exponentul protecției de garanție, în condițiile determinate de către părți.

Conform cererii de chemare în judecată, reclamantul Spînu Constantin revendică apărarea dreptului său de consumator, ce rezultă din neremedierea în termenul stabilit de Legea nr. 105 din 13 martie 2003, cu privire la protecția consumatorului, a deficiențelor pretinse, în perioada de garanție, la autoturismul dobîndit. În apărarea sa pe fondul cauzei, recurenta SRL "AUTOFRAME - FM" s-a

opus încălcării imputate și a statuat asupra nerespectării de către intimatul Spînu Constantin, a condițiilor de garanție, aferente bunului, fapt pentru care, aceasta și-a pierdut valabilitatea, iar în aceste circumstanțe, nu există nici o încălcare a prevederilor legale, invocate de reclamant.

În aceste condiții, Colegiul reține că instanțele de judecată au fost chemate să verifice, dacă a existat o încălcare, în sensul Legii nr.105-XV din 13 martie 2003, privind protecția consumatorului, în perioada de garanție și în dependență de această constatare, să dispună în cazul confirmării încălcării, restabilirea drepturilor violate, prin modalitățile prevăzute și solicitate, iar în cazul neconfirmării încălcării, să statueze, asupra netemeinicii revendicărilor reclamantului.

În această consecutivitate, conform materialelor dosarului, Spînu Constantin a susținut că, pe parcursul utilizării mijlocului de transport în perioada de garanție, au apărut unele deficiențe de exploatare a automobilului, a căror soluționare au fost reclamate de către acesta la SRL "AUTOFRAME - FM" la data de 29 aprilie 2009 și 06 octombrie 2009. Astfel, s-a solicitat efectuarea unui control, în vederea depistării motivului de tragere în stînga a volanului autoturismului și uzării cauciucurilor din spate. Ulterior, avînd în vedere nota recurentei SRL "AUTOFRAME - FM" din 29 octombrie 2009, la data de 02 noiembrie 2009, intimatul Spînu Constantin a cerut depistarea defectelor la automobil, care în timpul deplasării trage puțin în stînga, înlăturarea neajunsurilor depistate, repararea prejudiciului, prin schimbarea cauciucurilor din spate, pe motivul inacțiunilor recurente și stabilirea datei de prezentare, la sediul întreprinderii pentru efectuarea controlului.

Reieșind din considerentul că reclamația nu a fost soluționată în termenii prevăzuți de Legea privind protecția consumatorului, intimatul Spînu Constantin a solicitat obligarea recurentei SRL "AUTOFRAME - FM", de a înlătura neajunsurile depistate, la autoturismul de model XXXXXXXXX, nr. șasiu XXXXXXXXX, nr. motorului XXXX, anul producerii XX, nr. de înmatriculare XXXX, obligarea de a repara prejudiciul material, prin schimbarea cauciucurilor din spate, care au survenit în urma inacțiunilor recurente SRL "AUTOFRAME - FM", încasarea din contul recurente în beneficiul intimatului a sumei de 198 450 Euro, cu titlu de penalitate, pentru încălcarea termenilor, în baza prevederilor art. 13 alin. (1) din Legea nr.105-XV din 13 martie 2003, privind protecția consumatorilor și repararea prejudiciului moral.

În conformitate cu art. 12 alin. (4) din Legea nr. 105-XV din 13 martie 2003, privind protecția consumatorilor, consumatorul este în drept să pretindă vânzătorului, prestatorului, remedierea sau înlocuirea gratuită ori restituirea contravalorii produsului, serviciului, precum și despăgubiri pentru pierderile suferite ca urmare a deficiențelor constatate în cadrul termenului de garanție sau termenului de valabilitate, cu condiția respectării de către consumator a instrucțiunilor de instalare, utilizare și a regulilor de păstrare, prevăzute în documentația de însoțire.

Reieșind din interpretarea expresă a normei citate supra, în mod indubitabil rezultă că nerespectarea instrucțiunilor de utilizare și păstrare, prevăzute în documentația de însoțire, instrucțiuni de exploatare și deservire a bunului, conform garanției, decade consumatorul din drepturile, conferite de prevederea legală enunțată.

În același context, art. 772 Codul Civil, prevede aceleași principii, ce guvernează garanția, în conformitate cu care în cazul în care, vânzătorul, producătorul sau un terț garantează caracteristicile unui bun, cumpărătorul beneficiază, fără a aduce atingere drepturilor prevăzute de lege, de drepturile din garanție în condițiile indicate în declarația de garanție și în reclama respectivă față de cel care a acordat garanția.

În speța dedusă judecării, Colegiul atestă că, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare din 22 aprilie 2008, încheiat între SRL "AUTOFRAME - FM" și Spînu Constantin, avînd ca obiect înstrăinarea autoturismului de model XXXXXXXXX, anul producerii XXXXX, cu nr. de înmatriculare XXXX, părțile au subscris, asupra constituirii condițiilor de garanție și termenul general în interiorul căruia acestea, își mențin valabilitatea.

În conformitate cu punctul 4 al contractului de vânzare-cumpărare din 22 aprilie 2008, garanția automobilului a fost stabilită pentru un termen de 36 luni, sau 100 mii km, iar menținerea acesteia a fost determinată de punerea în îndeplinire de către cumpărătorului Spînu Constantin a condițiilor asumate.

Din contractul de înstrăinare a mijlocului de transport respectiv, se atestă clauzele esențiale cu privire la garanție, regulile generale de menținere a garanției, dar și executarea obligației de informare legală a cerințelor obligatorii. În particular, acest act juridic a pus în sarcina cumpărătorului Spînu Constantin, cu riscul pierderii totale a garanției, executarea lucrărilor de deservire, în conformitate cu rigorile de exploatare, în absența unor modificări și completări aprobate de către vânzător, cu excepțiile stabilite, doar la stațiile vânzătorului sau autorizate de către acesta.

Conform clauzelor contractului, încălcarea condițiilor obligatorii de garanție, prevăzute în prescripțiile de exploatare și/sau admiterea unor deserviri la alte stații, decât cele autorizate, atrage după sine anularea acesteia și degrevarea SRL "AUTOFRAME - FM" de orice îndatoriri, ce derivă din garanția bunului, obiect al contractului de vânzare-cumpărare, întocmit de SRL "AUTOFRAME - FM" și Spînu Constantin, la data de 22 aprilie 2008.

De asemenea, în temeiul actului de primire-predare din 22 aprilie 2008, ce consemnează transmiterea bunului mobil către proprietarul Spînu Constantin, recepția autoturismului fiind însoțită, inclusiv de instrucțiunile de exploatare și carnetul de garanție/service, fapt ce probează că Spînu Constantin, atît în temeiul contractului cît și a actului de predare-primire, a fost informat cu privire la condițiile garanției, dar și regulile obligatorii de exploatare.

Succesiv, conform carnetului de garanție, punctul 6 lit. a) și lit. e), cererea de garanție nu se poate aplica, dacă proprietarul nu a remediat defecțiunea la un reparator autorizat Chevrolet, sau nu a făcut posibilă remedierea defecțiunii într-un termen, ce nu depășește 3 luni de la descoperire, intervalul de service, revizia sau reparația a fost efectuată la un atelier, care nu este Reparatore Autorizat Chevrolet, proprietarul nu a semnalat defecțiunea, imediat după descoperirea acestuia sau nu a făcut posibilă remedierea defecțiunii în termen de 3 luni.

Prin urmare, atât în temeiul contractului de vânzare-cumpărare din 22 aprilie 2008, reținut de instanțele de judecată, cât și în temeiul condițiilor de garanție, opozabile intimatului Spînu Constantin, prin informare și comunicare, executarea lucrărilor la un alt reparator, decît cel autorizat Chevrolet sau nesemnarea imediată a unor defecțiuni sau generarea imposibilității remedierii defecțiunilor într-un termen de 3 luni de la descoperire, degreveză recurenta SRL "AUTOFRAME - FM", de orice responsabilitate de garanție, astfel încât orice acțiune, contrară acestor condiții, exonerează vânzătorul de obligațiile asumate.

În speța dedusă judecătii, înscrisurile administrate probează că reclamațiile, cu privire la deficiențele autovehiculului, au fost comunicate în scris recurentei SRL "AUTOFRAME - FM", precum susține intimatul Spînu Constantin, inițial la 29 aprilie 2009 și ulterior la 06 octombrie 2009 și 02 noiembrie 2009. Totodată, Colegiul evidențiază că însuși intimatul, prin acțiunea depusă, indică că deficiențele semnalate, au apărut la o săptămână de la data procurării, adică după 22 aprilie 2008, iar informarea SRL "AUTOFRAME - FM", prin reclamație în scris, cu privire la acest aspect a fost efectuată la 29 aprilie 2009 și ulterior la 06 octombrie 2009.

În asemenea circumstanțe, Colegiul constată că semnalarea și/sau comunicarea unor deficiențe de către intimatul Spînu Constantin au fost efectuate în adresa recurentei SRL "AUTOFRAME - FM", cu încălcarea oricăror termeni stabiliți, conform garanției, or notificările despre posibilele defecte, urmau a fi remarcate imediat și/sau înlăturarea lor, nu trebuia să depășească 3 luni de la data descoperirii defecțiunilor. În speța dedusă judecătii, verificarea notificărilor, denotă ignorarea de către Spînu Constantin a prescripțiilor de garanție, iar reclamația din 29 aprilie 2009, confirmă înregistrarea tardivă a acesteia, cu peste 1 an, de la data pretensei descoperiri a defecțiunii.

Prin efectul neîndeplinirii cerințelor consemnate, revendicarea intimatului Spînu Constantin, cu privire la existența încălcării în acțiunile recurentei SRL "AUTOFRAME - FM", a drepturilor consumatorului, derivate din garanția oferită bunului, este netemeinică și contrară legislației în vigoare.

Chiar și în ipoteza factologică menționată de către intimatul Spînu Constantin, în cererea de chemare în judecată, rezultă neîndeplinirea cerințelor de informare și prezentare a autoturismului, pentru remedierea neajunsurilor invocate, fapt ce conduc la temeinicia argumentelor recurentei, cu privire la nevalabilitatea garanției. Conform

relatărilor indicate în actele procesuale, anexate la materialele dosarului, intimatul declară că defecțiunea a fost depistată la o săptămână de la data cumpărării, iar adresarea către recurentă a exercitat-o în mod verbal în septembrie 2008, chiar și în lipsa cărorva probe la dosar.

Pornind și de la acest raționament, un calcul elementar al termenului de 3 luni de la data descoperirii prezumatei defecțiunii, arată consumarea acestui termen în iulie 2008 și respectiv inconsistența oricărui considerent, cu privire la valabilitatea garanției generate, de neexecutare a obligației pozitive a consumatorului, la informarea vânzătorului/producătorului.

În acest cumul de considerente, instanța de recurs apreciază ca fiind temeinice, argumentele recurente cu privire la nevalabilitatea garanției și implicit a inconsistenței juridice a pretențiilor intimatului de obligare, la înlăturarea unor neajunsuri la automobilul de model XXXXXXXXX, cu numărul de înmatriculare XXXX, în perioada de garanție și respectiv schimbarea cauciucurilor din spate, a autovehiculului, or reieșind din raporturile juridice și înscrisurile, ce le justifică, intimatul urma să respecte condițiile de utilizare, iar neîndeplinirea lor, este de natura unui risc asumat, de pierdere a garanției și a drepturilor, ce derivă din această garanție.

Mai mult, Colegiul accentuează și asupra faptului că anterior datei de 29 aprilie 2009, recurenta SRL "AUTOFRAME - FM" a fost sesizată de către Spînu Constantin, în vederea deservirii autoturismului. Potrivit înscrisurilor anexate la dosar, mijlocul de transport a fost inspectat și s-au executat lucrări de reparație la stația autorizată la data de 08 septembrie 2008, 10 noiembrie 2008, 22 decembrie 2008, 17 aprilie 2009 și 01 septembrie 2009. Însă, nici înscris anexat la materialele dosarului, nu indică asupra faptului că intimatul Spînu Constantin, ar fi semnalat, la executarea lucrărilor de reparație, careva vicii, cu privire la deficiențele expuse în prezenta acțiune, precum și nici nu a solicitat în mod direct remedierea acestor defecțiuni.

În corespundere cu dispozițiile art. 666 Cod Civil, contractul este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se nasc, se modifică sau se sting raporturi juridice, acesta fiind obligatoriu părților așa cum este reținut în art.668 Cod Civil și care în sine determină principiile efectelor actelor juridice, prin obligativitate (alin. 1), relativitate (alin. 3) și irevocabilitate alin. (3). Altfel spus, atît cît un contract este în vigoare și determină executarea scontată a lui, cu bună credință, la locul și în momentul stabilit, conform art. 572 Cod Civil, acesta impune efectele actului juridic precum s-a arătat mai sus.

Astfel, în condițiile, în care actul juridic a instituit norme, cu privire la executarea obligațiilor corelative și implicit, condiții cu privire la angajarea garanției produsului, îndatoriri, ce nu au fost executate de către Spînu Constantin și respectiv a eliberat recurenta SRL "AUTOFRAME - FM" de obligații aferente garanției, argumentele expuse de către intimat și acceptate de instanțele ierarhic inferioare cu

privire la încălcarea art. 13 din Legea nr.105-XV din 13 martie 2003, nu au suport justificativ.

În aceeași ordine de idei, probele administrate la dosar, în special actele cu privire la revizia tehnică din 27 aprilie 2011 și comanda de lucru din 28 octombrie 2011, nu prezintă relevanță, întrucât aceste acțiuni se referă la perioada, când mijlocul de transport, nu era acoperit de garanția bunului, adică vizează perioada de după expirarea termenului garanției.

Mai mult, chiar și în ipoteza stabilirii de către service-ul Chevrolet-GTT, București, a unui joc radial în caseta de direcție a autoturismului, această circumstanță nu este în măsură să acopere opozabilitatea constatărilor, față de garanția oferită la procurarea bunului, prin pierderea ultimei, din culpa intimatului Spînu Constantin, care a neglijat regulile de garantare a caracteristicilor prescrise.

De asemenea, privit individual acest înscris, și anume comanda de lucru, nu atestă faptul că jocul radial în caseta de direcție, constituie un defect de producere, precum și nu exclude că acesta, poate fi defect de utilizare. Aceleași acte confirmă că anterior adresării către entitatea tehnică, mijlocul de transport a fost supus schimbărilor de roți, fapt ce în sine, similar nu poate exclude existența unor intervenții, de natura unor defecte de utilizare.

În concluzie, argumentele și motivele invocate denotă lipsa suportului juridic, pentru atestarea culpei recurente SRL "AUTOFRAME - FM" la prezumatele neexecutări ale obligațiilor, ce derivă din garanție și art. 13 din Legea nr.105-XV din 13 martie 2003, privind protecția consumatorilor, fapt pentru care actele judecătorești emise, nu pot fi menținute, urmând a fi desființate.

În corespundere cu prevederile art. 20 din (6) din Legea nr.105-XV din 13 martie 2003, privind protecția consumatorilor, pentru repararea prejudiciului cauzat consumatorului, acesta trebuie să facă dovada prejudiciului.

Conform definițiilor, prejudiciul reprezintă o daună materială și/sau morală adusă consumatorului prin distrugerea, deteriorarea sau diminuarea averii, precum și daună cauzată vieții, sănătății și eredității lui în urma consumului și/sau utilizării produselor, serviciilor necorespunzătoare ori în urma refuzului sau tergiversării neîntemeiate a încheierii contractului de prestare a serviciului. Această noțiune este dezvoltată și prin reflecția normativă a caracteristicilor interesului economic al consumatorului, care includ totalitatea cerințelor înaintate față de vânzător, prestator, inclusiv repararea prejudiciului cauzat.

Din perspectiva interesului economic al consumatorului promovat de art.12 alin. (4) din Legea nr.105-XV din 13 martie 2003, consumatorul nu este în drept să pretindă vânzătorului, prestatorului remedierea sau înlocuirea gratuită ori reducerea corespunzătoare a prețului sau restituirea contravalorii produsului, serviciului prin rezoluțiunea contractului pentru acest produs, serviciu, precum și despăgubiri pentru pierderile suferite, ca urmare a deficiențelor constatate, în cadrul termenului de

garanție sau termenului de valabilitate, dacă consumatorul nu a respectat instrucțiunile de instalare, utilizare și a regulilor de păstrare, prevăzute în documentele de însoțire.

Colegiul relevă că intimatul Spînu Constantin a admis încălcarea condițiilor de exercitare a garanției, prevăzute atât în contractul de vânzare-cumpărare, cât și în carnetul de garanție și ghidul de service. Urmând cursul acestui raționament, revendicarea oricăror prejudicii, pentru deficiențe în afara garanției acordate, și/sau desființate, exclude posibilitatea recuperării unor prejudicii, pe motivul lipsei temeiului juridic, ce angajează răspunderea civilă.

De asemenea, în corespundere cu dispoziția art. 1398 Codul Civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. În spiritul normei de drept expuse, răspunderea civilă delictuală se angajează prin fapta ilicită (încălcarea normelor dreptului obiectiv, obligație legală cu caracter general), vinovăția (culpa) și evident prejudiciul în forma patrimonială descrisă la art. 14 Codul Civil și prejudiciul moral.

Astfel, prejudiciul cauzat, indiferent de formă și valoare, rezultat din fapte licite sau fără vinovăție nu poate antrena răspunderea civilă solicitată și poate fi reparat numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Pentru a invoca instituirea răspunderii civile, instanțele de judecată urmau să verifice întrunirea cumulativă a condițiilor survenirii răspunderii, prin existența unei fapte ilicite, adică acțiune sau inacțiune, care au ca și rezultat încălcarea drepturilor subiective sau interesele legitime ale unei persoane, în speță acțiunile recurente SRL "AUTOFRAME – FM, existența unui prejudiciu, care constă în rezultatul sau efectul negativ suferit de o persoană datorită faptei ilicite, legătura de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu, iar prejudiciul revendicat să fie o consecință a faptei, existența vinovăției persoanei care a săvârșit fapta ilicită.

În aceeași ordine de idei, în conformitate cu prevederile art. 602 Cod Civil, în speța raporturile contractuale încheiate între părți, în cazul în care nu execută obligația, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă.

Conform art. 603 Cod Civil al Republicii Moldova, debitorul poartă răspundere numai pentru dol (intenție) sau culpă (imprudență sau neglijență) dacă legea sau contractul nu prevede altfel sau dacă din conținutul sau natura raportului nu reiese altfel.

La caz, în sensul legislației în vigoare, instituția vinovăției drept element endogen al răspunderii civile, presupune verificarea acțiunilor și/sau inacțiunilor recurente SRL "AUTOFRAME - FM", în contextul respectării condițiilor de garanție. Avînd în vedere faptul că intimatul Spînu Constantin nu a respectat cerințele prescrise în cadrul garanției, degreveză recurenta SRL "AUTOFRAME - FM" de la

orice îndatorire în baza acesteia, ori, nu se atestă vinovăția SRL "AutoFrame-FM" în survenirea consecințelor negative, invocate și neprobate de către Spînu Constantin.

Aceste concluzii sunt inerente și în sensul răspunderii contractuale, ce derivă din raporturile de înstrăinare, or în situația în care SRL "AUTOFRAME - FM" a executat obligațiile contractuale și a dispus de drepturile conferite de actele juridice enunțate, nu se atestată temeiuri pentru instituirea răspunderii. Chiar și din argumentele reținute de instanțele de judecată, constatarea jocului radial în caseta de distribuție, nu confirmă legătura cauzală între acest defect al automobilului și uzura pretinsă a cauciucurilor din spate. În consecință, nu se constată nici fapta ilicită a recurenței și nici existența în sine, a unui eventual prejudiciu.

De aceeași interpretare urmează să beneficieze și revendicarea intimatului Spînu Constantin la încasarea penalității legale, or în condițiile în care instanța de recurs constată lipsa încălcării, iar penalitatea poate fi generată doar de încălcarea prevederilor Legii nr. 105 din 13 martie 2003 cu privire la protecția consumatorului, încasarea penalității nu poate fi antrenată.

De asemenea, Colegiul reține că obiectul dedus judecătii, este determinat de către intimatul Spînu Constantin și se referă la obligarea remedierii, repararea prejudiciului material, manifestat prin schimbarea cauciucurilor din spate și încasarea penalității legale, pentru încălcarea termenelor de remediere, înlocuire, restituire a contravalorii produsului și/sau a serviciului necorespunzător. Prin urmare, conținutul pretențiilor intimatului, se rezumă generic, la acele expres indicate în acțiune (schimbarea cauciucurilor) și remedierea deficiențelor (serviciile de reparație și înlăturare a neajunsurilor).

Din perspectiva obiectului acțiunii, unele precizări sunt esențiale și necesită a fi conturate, reieșind din considerentele reținute de instanțele de judecată, în corelație cu normele de drept aplicabile în prezenta cauză.

Colegiul accentuează că potrivit art. 27 alin. (1) din Legea nr.105-XV din 13 martie 2003 privind protecția consumatorului, pentru încălcarea termenelor prevăzute la art.13 (1), vânzătorul, prestatorul achită consumatorului pentru fiecare zi (oră, dacă termenul a fost stabilit în ore) depășită o penalitate în mărime de 5% din prețul produsului, serviciului în vigoare, la data examinării reclamației consumatorului.

În acest context, instanța de recurs atestă că penalitatea legală se determină în cazul încălcărilor, reieșind din valoarea produsului și serviciului revendicat. În speța dedusă judecătii, avînd în vedere faptul că pretenția reclamantului Spînu Constantin nu vizează schimbarea unității de transport, automobilul XXXXXXXX și/sau prestarea unor servicii, ce nu presupun reconsiderarea bunului în integritatea sa, ci remedierea unei pretinse deficiențe, admiterea de către instanțele de judecată a calculului penalității, din costul unității de transport, este contrar prevederilor legale.

Totodată, norma enunțată supra, reflectă dispoziții, în scopul sancționării vânzătorului/ prestatorului, pentru neexecutarea unor obligații concrete cu privire la produs/serviciu, iar determinarea penalității urmează a se aplica cu diligență, pentru fiecare caz în mod individual, respectându-se proporționalitatea între cauză și răspundere, pentru a exclude generarea unor consecințe punitive, reparatorii, sancționatorii și cominatorii, pentru aspecte nereclamate și/sau neprobate, dar atribuite din interpretarea eronată a normelor de drept.

În afară de aceasta, conform Legii nr.105-XV din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, consumatorii dispun de drepturile garantate, inclusiv de drepturile prevăzute la art.13 al legii nominalizate, iar în cazul produselor de folosință îndelungată, aceste drepturi se exercită în conformitate cu regulile specifice stabilite de Guvern. La rîndul său, prin Hotărîrea Guvernului nr. 1465 din 08.12.2003, a fost stabilită lista produselor nealimentare de calitate corespunzătoare, ce nu pot fi înlocuite cu un produs similar, inclusiv autoturismele, și deci sînt stabilite produsele, din prețul integral ale cărora, nu poate fi determinată penalitatea legală.

Prin urmare, calcularea penalității din valoarea bunului, ce nu poate fi înlocuit cu un produs similar este prohibit, întrucît produsul de folosință îndelungată, dispune de un regim de reglementare distinct. În speța dedusă judecătii, determinarea penalității, din valoarea automobilului de model XXXXXXXXX, în sumă de 21 000 , pe cînd obiectul revendicării este unul distinct, este inacceptabilă și rezultă din interpretarea incorectă a normelor de drept.

Mai mult, conform prevederilor art. 27 din Legea nr.105-XV din 13 martie 2003, privind protecția consumatorilor, penalitatea se determină din prețul produsului, serviciului, în vigoare la data examinării reclamației consumatorului.

Totodată, precum rezultă din materialele cauzei, reclamantul Spînu Constantin a solicitat, iar instanțele au acceptat determinarea penalității din costul unității de transport, conform prețului de vânzare a automobilului, la data achiziționării mijlocului și respectiv din valoarea de 21 000 Euro. În aceste condiții, determinarea penalității legale, din valoarea autoturismului nou, face abstracție de prevederea legală și denotă aplicarea incorectă de către instanțele de judecată a normelor de drept material, care prevăd calculul penalităților din prețul produsului/serviciului, la data examinării reclamației.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "AUTOFRAME - FM", prin intermediul avocatului Tarlapan Artur, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Spînu Constantin împotriva Societății cu Răspundere Limitată "AUTOFRAME - FM" cu privire la înlăturarea neajunsurilor depistate la automobilul

procurat, recuperarea prejudiciului material și moral și încasarea penalităților, se respinge ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. art. 444, art. 445 alin. (1) lit. b), art. 445 alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

A admite recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată "AUTOFRAME - FM", prin intermediul avocatului Tarlapan Artur.

A casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2017 și hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 30 iunie 2015, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Spînu Constantin împotriva Societății cu Răspundere Limitată "AUTOFRAME - FM" cu privire la înlăturarea neajunsurilor depistate la automobilul procurat, recuperarea prejudiciului material și moral și încasarea penalităților prin care:

A respinge integral cererea de chemare în judecată depusă de Spînu Constantin împotriva Societății cu Răspundere Limitată "AUTOFRAME - FM" cu privire la înlăturarea neajunsurilor depistate la automobilul procurat, recuperarea prejudiciului material și moral și încasarea penalităților, ca fiind neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Galina Stratulat

Ala Cobăneanu

Dumitru Vesternicean

Nina Vascan